

XXL

Start toimub traditsiooniliselt asfaldil. Seda on vaid napp 300m.

Asfaldilt vasakule mahapööre ja esimesed kilomeetrid kulgevad mööda laia suusarada, mis on vähemalt 6 m lai, pakkudes piisavalt ruumi omaale sobiv positsioon leida.

Teeme paar teravamat pööret suusaradadel, käime veel korra asfaldil (vabandust!) tuleb esimene muudatus ja lauge laskumise järel ootab ees kerge raja kitsenemine. Sõidame Seikluspargi järvelaskumise maandumisraja alt läbi ja taas laial suusarajal. Paar tõusukest ning jõuame Alutaguse Seikluspargi juurde, millele järgneb terav üleselja vasakpööre. Veel korraks kitseneb raja laius meetrini. Liivasem laskumine ja liigume otse lõunasse. Panime sellele ka nime ja tegime Strava lõigu - **“Seikluspargi sprint 520m”**. Lõik lõpeb väikese teravama tõusunukiga, millele järgneb lühike korralikult peeneks hekseldatud parooda (nii kutsutakse siinkandis paekivi). Tagasi metsa laiale suusarajale ning väikese tõusunuki järel tuleb esimene hargnemine. Saadame Poolmaratoni paremale oma lühemale ringile ja jätkame koos XXL-ga mööda suusaradu. Ees ootavad virgutuseks ka mõned tõusunukid.

6.5km ja Liivjärve juures tuleb 2 tõusu. Vist selle raja raskeimat. Vist. Kõrguste vahe kuni 30m. Neile järgnev laskumine on vähema liivaga kui varem ja peaks sujuvamat kulgemist pakkuma.

Stardijärgsete pingutuste leevenduseks tuleb nüüd üle 1 km sirget kruusa, kus saab hinge tõmmata ja esimese joogipausi teha. Korduvalt lisatud peen paroodakiht on värskelt siledaks lükatud ehk kivi on lahti ja endiselt on käed lahti sõitmine keeruline. Üks tundud XCO rajameister soovitas siia kolme noolega ohumärgi paigutada.

Läheneb karjäärile. RMK hiljutised raie tööd ja metsa väljavedu on tekitanud siia korraliku paroodalõigu, aga seda pole pikalt. Graveli ja cyclo mehed panevad kogu ülakeha amordiks tööle, FS omanikud ei saa aru, et midagi muutus. Vana raudteetamm on 15m laiuselt metsast puhtaks tehtud ehk valgust ja nähtavust jagub. Paar pehmemat lõiku turbal põdra- ja hundijälgedel vahel ja kerge tõusuga olemegi Narva karjääris. Ees ootamas 15 km valdavalt kivist pinnast. Esimest korda.

11 km - “Kivili kiviktaimla 1km”. Kummardus Peep Kivilile, kes üle 10 a tagasi esimesena neid radu siia karjääri ehitama hakkas ning see oli üks esimesi tegemisi. Neljarattalised on selle lõigu üsna laiaks sõitnud võrreldes varasemaga. Eks seejagu ole ka rohkem rööpaid ja lahtisi kive. Silmad tasub lahti hoida. Stravas lõik olemas.

14 km, esimene päts ületatud (kaevanduse murrakus kutsutakse neid transheedeks), kiire laskumine ja kohe vastasnõlvast üles teisele pätsile.

Noorte kaskede ja mändide vahel keerutades jõuame terava parempöörde järel järsu laskumiseni. Kolm noolt. Asja eest. Drop alla laiemale tee, kus saab selga sirutada ja vasakule üles tagasi.

14 km ja algab “Alari kirves 1.2km” Kõigepealt 20+m kõrguste vahega tõusu lahtiste kivide peal, kus õige asendi ja tagaratta pidamise leidmine on paras väljakutse. Edasi keerutab korralikult. Kel mahti, vaatab vahel paremale alla. Lõigu nimi tuleneb sellest, et rada puhastades suutsime me väärt tiimiliikme kirve siia ära kaotada. Pingutus lõpeb korraliku laskumisega, kus lõpus võib pidureid vaja minna. Julgemad olla ilma siiski alla tulnud, aga siis läks ka kogu alumise viraazi kõrgust mahapöördeks tarvis.

Vahepeal 200m laial teel seljasirutust ja paremale üles järgmisele pätsile.

15.5 km “Robi singel 1.3km”. Aastatega aina sõidetavamaks muutuv singlisõprade lemmik. Tunamullune RMK harvendusraie on tublisti nähtavust parandanud. Kel mahti, vaatab kõrvale ka - inimkäsi on siia tehismaastikule huvitavaid pinnasevorme tekitanud. Stravas lõik olemas. Pätsilt alla saab taas ühe huvitava ja kiire laskumise.

17km ja neljas päts. Nagu ikka algab tõusuga. Keerutame puude vahel omajagu tahkema pinnase leidmiseks. Leidub ka kive. Harvendustööde positiivse poolena on tublisti paranenud nähtavus - näed nii eespool sõitjaid kui ka huvitavaid inimtekkelisi pinnavorme. Ei välista, et esimesed näevad ka põtra. Lõpus laskumine mööda harvesteri rööpaid, mis lõpeb terava parempöördega. NB! Kolm noolt on asja eest. Pidureid võib vaja minna juba laskumise algusest peale.

Edasi üle 1km pikkune lai kruusatee, kus saab energiavarusid täiendada ja selga sirutada. Kruusalõigu järel tuleb terav vasakpöörde turbasele metsateele, kus raja 19.5 kilomeetrit ootab ...

TP1

Enne ja peale TP-d on prügiala, kuhu palun omad tühjad pakendid jätta, mille korraldajad kindlalt ära teavad koristada.

Peale TP-d lauge tõus ja kiire laskumisega, mille järel terav parempöörde.

20.5km “Presidendi rock garden 840m”. Proua president sõitis selle 2018. septembris jalastumata läbi, sealt ka lõigu nimi. Üks kiviseimaid siinkandis. Fati ja FS omanikud muigavad. Iga aastaga aina sõidetavam, me 2016. alles tegime selle! Stravas ka. Lõpeb parempöördega laskumisega laiemale kaevanduse teenindusteele, kus saab selga sirutada.

21.8 km ja “Karu singel 650m”. Nimategelane jättis mitmeid märke siia rajale peale esimest 2015. maratoni. Stravas ka. Lõpus keerutav ja sekka negatiivse kaldega laskumine. Korraks taas laiale teele.

23 km Järsk märg ja nõudlik turbamullane nukk üles turbale. **“Kiire kaldapealne 670m”** Algus on aeglane, aga siis läheb kiireks pisikeste määndide vahel keerutamiseks. Läheb lõpus sujuvalt üle kaevanduse teenindusteeks.

Ca 500m kruisimist ja järsk vasakpöörde ohtlikule kivisele laskumisele alla laiale teele. Mullu juurde toodud kolme noolega laskumine on selle raja üks nõudlikuimaid. Kui kahtled, jalastu! Lahtised kivid teevad lõpu eriti ohtlikuks. All võivad ees oodata värsked karu jäljed.

Parempöörde ning nüüd saab pea 1km veereda laias orus mööda laiemat kruusateed keset tehismaastikku, kus ka üks suur lomp on teel ootamas. Sel aastal on veeseis pigem madal ja hoogu maha võttes saab ka kuiva jalaga läbi. Samas +20C puhul ei tee väike vesi liiga, pigem vastupidi. Kivine ja üsna tõsine tõus ja kaevandus hakkabki lõppema! Kel mahti, vaatab vasakule, näeb konkurente ja mitte kõige kehvemat vaadet. Kel aega, teeb selfi.

Järgneb viimane kaevanduse singel noorte määndide vahel ja laiemat teed mööda liikudes hakkab selleks korraks kivisem osa otsa saama. Jäänud on ca 40m pikkune veetakistus üle settebasseini. Veeseis tavapärase, sügavamas kohas on vett ca 15 cm, enamasti ca 10 cm. Ettevaatlikult sõites saab poolpöõretega kuiva jalaga üle. Loodetavasti.

Kerge turvas ja kraaviületus ning liigume lõunasse mööda turvast. Raja ... kilomeetrit on XXL-i esimese ringi pöõre oma lisaringile, teisel ringil liigume juba koos Põhisõiduga.

Metsatee järel põikame korraks kaevanduse veerele värskelt silutud pinnasele. Pehme on, aga vaade on võimas! Kõnnumaa sõna otses mõttes!

Tagasi raudteetammile ja paari sirge järel rabale. Pehme ja atv-de poolt sügavad rööpad ees. Vaata ette ja otsi silmadega paremat sõidujoont. Püüdsime äärtesse tahkemale pinnasele sõidetava trajektoori ehitada. Mõnel pool on suunavad lindid ja vaiad ka abiiks. XXL-le vääriline lõik.

Tahkemale pinnasele jõudes ootab ees TP2 ja peale seda ühineme Põhisõidu rajaga nende 6ndal kilomeetril ning jätkame lõpuni juba koos.

Edasine on esimesest läbimisest tuttav kuni ületame taas veetakistuse ja keerame turbale. Radade lahkuminekku järel tegime uue lõigu, sest vana turbakilomeeter ei olnud enam mõistliku pingutusega läbitav. Põhjatü pigem.

Peale turvast jõuame tahkemale pinnasele ja keerutame mööda erinevaid metsateid. Enamasti lai ja kiire, vahel ka väga kiire. Paroodat ka natuke. Kivid väiksemad, aga kevadine hooldustöö on teinud selle pehmeks ja ujuvaks.

Peale metsasihti ühineb rada taas Poolmaratoni rajaga. Kiired ja laiad lõigud suusamaratoni radadel, pea kilomeeter paroodat veel kord, veel korra suusamaratoni radadele ja ees on kuulda melu.

32.3km Läheneme TP3-le. Nagu viimastel aastatel, on samas kohas ka TP3, nii et melu on mitme eest.

Väikesed sirged ja keerutused vaatega järvele, saadame vahepeal poolmaratoni otse, keerame vasakule ning ees ootab

34km "Kukeseene singel 1.2km". Legend räägib, et kuivemal ajal on siin pätside ümber ikka seeni olnud, aga hetkel naudime rulluvat ja kiiret singlit. EMV XCM ajal läbisime seda teistpidi.

Laiem metsatee muutub vahepeal kitsamaks matkarajaks, et taas laiemaks minna. See vaheldub veel mitmel korral, kuniks jõuame suure liivakarjääri äärde. 2 kiiret laskumist ja algab

40.3km "Lenksulaiuse test 400m" RMK matkarajal. Nojah, peale tunamullust RMK harvendust ei jää enam mingi lenksuga puude vahele kinni. Saab veelgi kiiremini panna!

Edasi liigume vastupidi suusamaratoni rada liivasel metsateel ja sihil. Liitume Poolmaratoni rajaga ja lõpuni sõidame juba koos.

Kuuleme juba tuttavaks saanud TP melu Lõpuni on jäänud alla 7km!

Kulgeme edasi mööda rulluvat metsateed, vahepeal kitsam sutsakas matkarajal. Reljeef mängib ja kui jalg pehme, võib raske tunduda.

Korraks rullirajale, s.t. asfaldile ... aga seda pole kauaks, järsk vasakpööre ja ...

"ARM lõpuboss 1.29km". Kitsa RMK matkaraja järel käime näitame end korraks sõpradele staadionil, et teha viimane kilomeetrine kaar metsa vahel enne finishit.

Staadionile tõustes ootab ees traditsiooniline Alutaguse hüpe. Parevalt saab ka mööda sõita.

Finish!